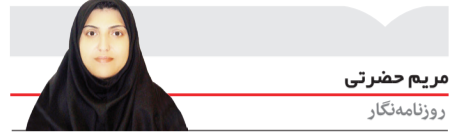

اساتید فعال در هیات‌های اندیشه‌ورز دانشگاه آزاد اسلامی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» روند فعالیت خود را تشریح کردند

دانشگاه پاسخ می‌دهد کرونا با زندگی مردم چه خواهد کرد؟

مریم حضرتی
روزنامه‌نگار

کرونا، ویروسی که این روزها به‌بخشی از زندگی مردم تبدیل شده و بخش‌های مختلف از زندگی آنها را تحت‌تأثیر قرار داده است. دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی در همه‌جا دنیا، برای حل مشکلات ناشی از شیوع این ویروس دست به کار شده‌اند. بخش اعظمی از این تلاش‌ها معطوف به مبارزه پزشکی با این ویروس برای درمان کووید-۱۹ شده است. اما در کنار آن مسائل مهم دیگری هم در فضای جامعه وجود دارد که مستلزم برنامه‌ریزی است. این مساله از روزهای ابتدایی سال جدید مورد توجه هیات‌های اندیشه‌ورز دانشگاه آزاد اسلامی هم قرار گرفته است. دکتر طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با تاکید بر لزوم فعالیت هیات‌های اندیشه‌ورز استانی در مبحث تولید دانش مواجهه با پاندمی ویروس کرونا، گفته است واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی در سراسر کشور باید در این زمینه تمام توان خود را به کار برده و نشست‌های تخصصی با یک پیوستگی لازم در فضای مجازی برگزار کنند. با گذشت چند هفته از آغاز شکل‌گیری کارگروه‌های ویژه کرونا در هیات‌های اندیشه‌ورز، «فرهیختگان» در گفت‌وگو با اساتید فعال در این کارگروه‌ها، روند و چگونگی فعالیت این کارگروه‌ها را مورد بررسی قرار داده است که در ادامه می‌خوانید.

بررسی و انتشار مهم‌ترین شبهات مطرح‌شده در مورد کرونا در کارگروه علم دینی

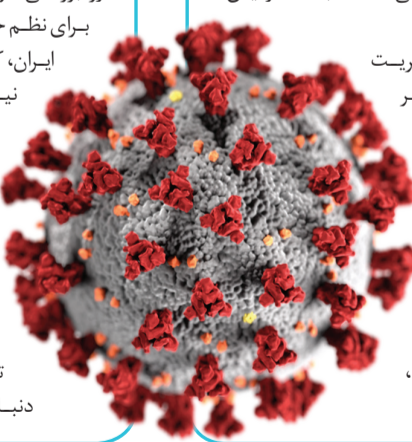
عبدالله رحیمی، مدیر کارگروه علم دینی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» درباره چگونگی تشکیل و نحوه فعالیت این کارگروه در موضوع کرونا اظهار کرد: «در زمینه علوم انسانی اولین کاری که دانشگاه آزاد اسلامی استان مرکزی انجام داد تشکیل کارگروه هیات اندیشه‌ورز و برگزاری جلساتی بود که به‌طور منظم پیگیری می‌شود و چند موضوع را مورد هدف قرار می‌دهد. اعضای هیات اندیشه‌ورز در چند کارگروه در سطح کشور تحت‌نظر آقایان خیری و خسروپناه در بخش‌های اقتصاد، ترجمه، جامعه‌شناسی و روانشناسی مقالاتی ارائه کرده‌اند و یکی از اساتید مقاله‌ای ترجمه کرده که به‌عنوان کتابچه توزیع شده است.» رحیمی با بیان اینکه اولین بخش در کارگروه، توانمندسازی و تعالیم علوم انسانی است، عنوان کرد: «هیات علمی علوم انسانی دانشگاه آزاد استان مرکزی دورش را برای برگزاری کارگروه‌های آموزشی و نشست‌های چالشی در بحث کرونا در این تعامل و تعادل‌سازی پیش کشیده است.» مدیر کارگروه علم دینی استان مرکزی گفت: «همکاران در این استان در کارگروه‌های سلامت اجتماعی در حوزه ترجمه و تالیف و همچنین پاسخ به شبهات فعالیت می‌کنند که نتیجه فعالیت همکاران کارگروه سلامت به‌صورت کتاب در بخش بین‌المللی، ملی و سطح خرد یعنی خانواده، طراحی شده که در حال تدوین نهایی است.» وی بیان کرد: «در حوزه تالیف و ترجمه هم یکی از همکاران این استان چهار مقاله را تنظیم و یک کتاب را ترجمه کرده است. نام کتاب ترجمه‌شده بهداشت جهانی و موضوع اخلاق در کروناست که آماده چاپ است. در کارگروه کلام هم مهم‌ترین شبهات مطرح‌شده در مورد کرونا بحث و بررسی شده که دستاورد آن در حال تأیید است و به‌صورت کلی منتشر خواهد شد.» وی افزود: «همچنین کتابی تحت‌عنوان راهبردهای مدیریتی پس از کرونا و اخلاق در کرونا برای دانش‌آزموزان ترجمه‌شده که ۷۰ صفحه است.» مدیر کارگروه علم دینی با بیان اینکه برای مبحث کرونا کارگروه دینی هم تشکیل شده است، ادامه داد: «کارگروه علم دینی به ۲ شکل فعالیت می‌کند؛ یکی بحث دوره توانمندسازی با رویکرد تعالی علوم انسانی است که مبتنی بر سه رویکرد است؛ بینشی، بصیرتی و اخلاقی. طی این سه رویکرد کارگاه‌هایی تشکیل شده که در آن انسان‌شناسی و هستی‌شناسی مطرح می‌شود. در حوزه بصیرت نیز بیانیه‌ها، گام دوم و در حوزه اخلاقی، سبک زندگی ایرانی-اسلامی مورد بررسی قرار خواهند گرفت. بحث دوم در حوزه دینی است که بحث چالش علوم انسانی و اسلامی است که به‌صورت میزگردهایی ویژه گروه‌های آموزشی برگزار می‌شود و تاکنون در گروه‌های روانشناسی، تربیت‌بدنی، ادبیات فارسی، معارف اسلامی و جامعه‌شناسی برگزار شده‌اند.» مدیر کارگروه علم دینی استان مرکزی درباره خروجی مباحث و انتشار آن عنوان کرد: «کتابی تحت‌عنوان راهنمای مدیریت موضوعات اخلاقی در شیوع کرونا با ترجمه دکتر عزیز محمدی در دست بررسی است، این کتاب در اصل زیر نظر بهداشت جهانی نوشته شده و ایشان ترجمه کرده است.» رحیمی ادامه داد: «همچنین تعدادی از اعضای هیات‌علمی در بخش کارگروه اقتصاد فعالیت می‌کنند و بخش دیگری نیز از آنان در بخش روانشناسی و جامعه‌شناسی در حال فعالیت هستند.» وی در پایان گفت: «خروجی مجموع مباحث این کارگروه با نام رویکرد اخلاقی در بیماری کرونا توسط دانشگاه آزاد اسلامی استان مرکزی به زودی چاپ خواهد شد.»

انتشار مباحث کارگروه رسانه و افکار عمومی در قالب کتاب رسانه در زمان کرونا

گودرز شاطری، عضو کارگروه رسانه و افکار عمومی و معاون فرهنگی دانشگاه آزاد خوزستان در گفت‌وگو با «فرهیختگان» با بیان اینکه این کارگروه به مدیریت حسین کریمی‌فرد، رئیس هیات اندیشه‌ورز استان خوزستان تشکیل شده است، گفت: «موضوع اخیر کارگروه رسانه و افکار عمومی راجع به کروناست و خیلی جدی در این زمینه به تولید علم بومی می‌پردازد. بحث کرونا از جهت علمی یک فرصت بود که به تولید علم و به ویژه تولید در عرصه علوم انسانی کمک کرد.» وی ادامه داد: «تخصص‌های مختلفی در این کارگروه وجود دارد و پیرامون سرفصل‌های مهمی در این کارگروه بحث شد که اهم آنها نقش مدیریت در بخش ارتقای دانش و سواد رسانه‌ای، دشمن‌شناسی با رویکردی رسانه‌ای، سبک زندگی و رسانه و عقلانیت و خرافه‌زدایی با تاکید بر رسانه است.» عضو کارگروه رسانه و افکار عمومی خاطرنشان کرد: «در سطح کلان این کارگروه به شیوع ویروس کرونا، جنگ رسانه‌ای علیه ایران، انگیزه، اهداف و کارکرد رسانه‌های خارجی در مورد شیوع ویروس کرونا در ایران، نحوه مواجهه افکار عمومی با رسانه‌های بیگانه، برخورد سیاسی رسانه‌های خارجی نسبت به کارکرد دولت و نظام در مقابله با شیوع ویروس کرونا، راهکارهای مواجهه با دشمن در فضای مجازی و رسانه‌های خارجی و نحوه آگاهی‌بخشی به طبقات مختلف جامعه جهت مقابله با جنگ رسانه‌ای پرداخته است.» شاطری به سطح میانی این کارگروه اشاره کرد و افزود: «قدرت نرم ایران و مقابله با جنگ رسانه‌ای، جایگاه افکار عمومی جهت مقابله با سیاست‌های خصمانه رسانه‌ای، نقش رسانه‌های داخلی در ارتقای آگاهی و اتخاذ رویکرد علمی نسبت به شیوع ویروس کرونا، ارتقای اطلاعات بهداشتی و پزشکی به جامعه، کارکرد صداوسیما جهت مقابله با جنگ رسانه‌ای دشمن و آسیب‌شناسی رسانه‌های داخلی، سیاست‌های جذب مخاطب و اعتمادسازی از مباحث سطح میانی این کارگروه است.» وی با توجه به فعالیت این کارگروه در سطح خرد هم گفت: «ارتقای دانش و سواد رسانه‌ای، دشمن‌شناسی با رویکردی رسانه‌ای، سبک زندگی و رسانه و عقلانیت و خرافه‌زدایی با تاکید بر رسانه، دیگر فعالیت‌های این کارگروه در سطح خرد است.» شاطری بیان کرد: «مباحث مطرح‌شده در این کارگروه تا آخر اردیبهشت‌ماه جمع‌بندی و نهایی خواهد شد.» وی اضافه کرد: «محمدسعید کوتی دانشجوی دکتری روابط بین‌الملل دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز مقاله‌ای درخصوص کرونا با عنوان «کووید-۱۹: مدیریت رسانه‌های بحران و جهان پساکرونا» نوشته و نیز مقاله دیگری با عنوان «نقش رسانه در دوران قرنطینه و تأثیر آن بر وضعیت روانی» از سوی حمدالله جابریوند که روانشناس است، نوشته شده و نیز مقاله «بحران کرونا و تهاجم رسانه‌ای به جمهوری اسلامی ایران» نیز توسط شهاب زمانی دانشجوی دکتری روابط بین‌الملل دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز نوشته شده است. اینها بخشی از دیدگاه‌های اعضای کارگروه بحران کرونا و رسانه و افکار عمومی است که به رشته تحریر درآمده است.»

بررسی توسعه حمل و نقل عمومی و دورکاری در کارگروه شهرسازی و معماری و شهر هوشمند

سیدحمید حسینی، مدیر کارگروه شهرسازی و معماری و شهر هوشمند استان همدان در گفت‌وگو با «فرهیختگان» گفت: «هیات اندیشه‌ورز در بحث کرونا دو کارگروه علوم انسانی و کارگروه هنرومعماری تشکیل داده که هرکدام از آنها دو موضوع تخصصی درحوزه خودشان را مورد بررسی قرار داده‌اند و به‌زودی نتایج آن اعلام خواهد شد.» او ادامه داد: «در کارگروه علوم انسانی بحث ارتباطات فضای مجازی و دشمن‌شناسی در عصر نوین و همچنین در کارگروه شهرسازی و معماری مساله شهر هوشمند را مورد بررسی قرار داده‌ایم و همچنین برای گروه علوم انسانی و هنر نیز یک طرح‌واره با عنوان «تحلیل فضای کرونایی، پدیده‌ها و ضرورت‌ها» تهیه شده و پیش‌بینی‌مان آن است که برای هرکدام از آنها چندین کرسی تخصصی و ترویجی برگزار شود و در آینده نیز یافته‌های مربوط به آنها در قالب کتابی منتشر خواهد شد.» مدیر کارگروه شهرسازی و معماری شهر هوشمند استان همدان با بیان اینکه این کارگروه‌ها فضایی را که تحت‌تأثیر کرونا ایجاد شده، مورد بررسی قرار داده‌اند، اظهار داشت: «در حوزه علوم انسانی اتفاقات رخ داده تحت‌تأثیر کرونا مشخص است و این کارگروه علاوه بر بررسی آنها، در حوزه بررسی وضعیت آینده نیز ورود کرده و کارگروه شهر هوشمند نیز تحت‌عنوان شهر آموزش‌دهنده برای بررسی حوادث احتمالی بحران‌های آینده وارد عمل شده است.» حسینی تصریح کرد: «در گروه علوم انسانی مسائل و محورها در سه سطح بین‌المللی، داخلی و خرد مورد بررسی قرار گرفته که در سطح بین‌المللی؛ ارتباط کرونا با پروژه ایران‌هراسی، تأثیر کرونا بر روابط ایران و همسایگان، آماده‌سازی سناریوها برای نظم جهانی پس از کرونا، تبلیغات دشمن برای معرفی ایران به‌عنوان عامل گسترش کرونا، در سطح ملی؛ جنگ‌شناسی دشمن علیه ایران، کرونا و آتش‌تپه دشمن، پدیده‌ها و نبایدها در دوران کرونا و پس از کرونا، دشمن و تهاجم علیه باورها در سایه کرونا و در سطح خرد مجازی از جمله حوزه‌های مورد بررسی به‌شمار می‌روند.» او افزود: «در کارگروه هنرومعماری در سطح بین‌المللی موضوعات رشد گردشگری در جهان، توسعه آموزش بین‌المللی، تقلیل جمعیت کلانشهرها، توسعه شهرهای میانی و خرد، رشد فروشگاه‌های اینترنتی، کاهش جمعیت کشورها با اقتصاد ضعیف، در سطح ملی توسعه حمل‌ونقل عمومی، دورکاری، تغییر در سبک طراحی خانه، توسعه مراکز تفریحی و گردشگری، تغییر کاربری فضاهای غیرضروری و در سطح خرد نیز تغییر در سبک زندگی، افزایش اوقات فراغت، ایجاد فضای کار در خانه، توسعه کاربری‌های مسکنی و گردشگری و فضای سبز از جمله مواردی است که آنها را مورد بررسی قرار داده‌ایم.» مدیر کارگروه شهرسازی و معماری شهر هوشمند استان همدان گفت: «خروجی موضوعات مورد بررسی قرار گرفته یا به‌صورت کرسی‌های تخصصی و ترویجی خواهد بود و یا به‌صورت مقالات علمی و پژوهشی منتشر می‌شوند که قطعا در آینده نزدیک همه این مسائل دنبال خواهد شد.»

باید به پیشنهادهایی رسید تا سبک زندگی مردم را در شرایط فعلی تنظیم کند

رمضان حسن‌زاده، مدیر کارگروه تخصصی روانشناختی پساکرونا استان مازندران در گفت‌وگو با «فرهیختگان» درباره فعالیت‌های این کارگروه گفت: «این کارگروه کاملاً تخصصی است و از اساتید برجسته کشوری در آن حضور دارند و مقالاتی در سطح ملی، میانی و فردی در آن عرضه خواهد شد و بنده نیز مقاله‌ای با موضوع نقش متغیرهای روانشناختی در آموزش پیشگیری از کرونا را ارائه کردم، البته هرکدام از اعضا قرار است یک مقاله را در حوزه روانشناسی و تأثیر فضای مجازی، نقش تاب‌آوری از پیشگیری و... ارائه کنند.» او با بیان اینکه هدف‌مان این است که بتوانیم در شرایط فعلی کیفیت زندگی مردم را ارتقا دهیم، ادامه داد: «ما تنها وظیفه تولید دانش را برعهده نداریم، بلکه این مهم تنها بخشی از وظیفه ما به‌شمار می‌رود و بخش دیگر مربوط به آن است که این تولید دانش ما چه کاربردی خواهد داشت؛ چراکه معتقدم اگر تولید دانش منجر به کاربردی نشود، قطعاً ابتر خواهد بود و هر کارگروهی باید به نتایج و پیامدهای احتمالی توجه داشته باشد چراکه دقیقاً این بخش مورد نیاز مردم است، نه اینکه تعداد مقالات ما از ۵۰ به ۲۰۰ عنوان برسد.» مدیر کارگروه تخصصی روانشناختی پساکرونا استان مازندران تصریح کرد: «ما باید به پیشنهادهای کاربردی برسیم تا بتوان براساس آنها سبک زندگی مردم را در شرایط فعلی تنظیم کرد، در اصل مردم باید بتوانند در این شرایط خواسته‌های مناسبی داشته باشند و این مهم‌ترین بخش فعالیت محسوب می‌شود.» حسن‌زاده درباره موضوعات بررسی‌شده در کارگروه‌ها گفت: «در کارگروه حکمرانی اسلامی مباحثی چون مدیریت و حکمرانی، سیاست‌گذاری و خط‌مشی‌گذاری و در کارگروه مدیریت ورزشی نقش فعالیت‌های ورزشی، تأثیر فعالیت‌های بدنی در آرامش بخشی و کاهش استرس‌های ناشی از آن، تأثیر تغذیه در پیشگیری از کرونا و در کارگروه روانشناسی نیز مولفه‌های روانشناختی مؤثر در کرونا و پساکرونا مورد بررسی قرار گرفته است؛ معتقدم کارگروه‌ها به‌درستی تشکیل شده و اعضای تخصصی در آن حضور دارند.» او اظهار داشت: «قطعاً نتایج فعالیت‌های کارگروه بعداً توسط معاونت علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد اسلامی منتشر خواهد شد، البته طبیعی است که نتایج باید مورد ارزیابی قرار گرفته و بعد از فیلترینگ منتشر شود.» مدیر کارگروه تخصصی روانشناختی پساکرونا استان مازندران خاطرنشان کرد: «خوشبختانه فعالیت‌های کارگروه‌های مختلف این هیات رضایت‌بخش بوده و معتقدم باید به‌جای برگزاری صرفاً جلسه و یا تولید دانش، بتوانیم به نگاه کاربردی در این حوزه برسیم که به اعتقاد من این مهم تا حدودی برآورده شده است.»

نیمکت خبر

دانشگاه‌های تک‌جنسیتی در اختیار اساتید خانم قرار می‌گیرد

حمیدرضا رضوان طلب در گفت‌وگو با مهر درباره آخرین وضعیت جذب و تسهیلات ویژه اساتید خانم در دانشگاه‌ها گفت: «در فراخوان گذشته جذب اعضای هیات‌علمی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری دستور داد نسبت به دانشگاه‌های تک‌جنسیتی هم سهمیه جذب اساتید خانم را افزایش دهیم و هم تاکید کنیم فقط عضو هیات علمی خانم جذب کنند و غیر از عضو هیات علمی خانم کسی را گزینش نکنند.» وی ادامه داد: «بناسبت به تدریج تمام دانشگاه‌های تک‌جنسیتی در اختیار اساتید خانم قرار گرفته و همه افراد خانم باشند. الان تعدادی اساتید آقا در دانشگاه‌های تک‌جنسیتی هستند که باید کم‌کم خودشان متقاضی باشند یا سیاست بر این باشد که این اساتید به دانشگاه‌های دیگر منتقل شده و اساتید خانم جایگزین آنها شوند.» رئیس مرکز جذب وزارت علوم درباره تسهیلات ویژه اساتید خانم نیز افزود: «تسهیلات از جهت نگاه ایجابی و مثبت نسبت به پرونده اساتید خانم به این صورت است که به‌عنوان مثال اگر معدل متقاضی آقا از مقداری که اعلام شده کمتر باشد، هیات مرکزی جذب روی آن تاکید می‌کند ولی اگر در مورد متقاضیان جذب خانم این گونه باشد، با توجه به گرفتاری‌ای که خانم‌ها دارند و تاکید مرکز جذب بر جذب اساتید خانم، یک یا دو نمره را مسموح می‌کنیم. ولی این موضوع اعلام‌شده نیست و هنگام تصمیم‌گیری روی پرونده جذب اساتید خانم، این نگاه مثبت و ایجابی وجود دارد.»

سامانه یکپارچه ملی آموزش و پژوهش، ایجاد می‌شود

سیدرضا عاملی، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در گفت‌وگو با مهر با اشاره به جزئیات تشکیل سامانه یکپارچه ملی آموزش و پژوهش گفت: «در جلسه ستاد نقشه جامع علمی کشور مصوب شد کمیته‌ای متشکل از وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزیر آموزش و پرورش، معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی و دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی برای ایجاد «سامانه یکپارچه ملی آموزش و پژوهش» تشکیل شود.» وی ادامه داد: «متاسفانه در حال حاضر ما فاقد این سامانه‌های ملی هستیم و هر دانشگاهی به‌صورت مستقل از سامانه استفاده می‌کند و این محصول تفکر آنالوگ و کارکردن در محیط دیجیتال است.» دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی افزود: «در محیط آنالوگ فرد بر مبنای مکان، موسسه و سازمان کاری می‌کند ولی در محیط دیجیتال یک سامانه می‌تواند پاسخگوی همه نیازها باشد، در حال حاضر در اکثر نظام‌های کشور دچار این اشتباه هستیم. در بانک‌ها هر بانک یک سامانه تراکنش دارد، در سرویس‌های مختلف این اشتباه در حال تکرار شدن است ولی بنای ما این است که به سمت ایجاد «سامانه یکپارچه ملی آموزش و پژوهش» حرکت کنیم.»

مهدلت ثبت‌نام وام‌های دانشجویی تا ۲۰ اردیبهشت تمدید شد

الیاس منیری، معاون امور دانشجویان صندوق رفاه دانشجویان در گفت‌وگو با مهر گفت: «به‌منظور رفاه حال دانشجویان و با توجه به اینکه دانشجویان در ایام کرونا به‌سر می‌برند صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم مهلت ثبت‌نام وام‌های دانشجویی را تا ۲۰ اردیبهشت‌ماه تمدید کرد.» معاون امور دانشجویان صندوق رفاه دانشجویان خاطرنشان کرد: «برای اینکه باید حساب‌ها رسیدگی و بسته شود، این مهلت دیگر تمدید خواهد شد.» وی همچنین با اشاره به حمایت از دانشجویان در نیم‌سال دوم سال تحصیلی ۹۸-۹۹ یادآور شد: «علاوه بر اینکه در نیم‌سال دوم سال تحصیلی ۹۸-۹۹ اعتباراتی را برای دانشجویان تخصصی داده بودیم و دانشگاه‌ها شروع به جذب آن کرده بودند، معادل همان ۱۰۰ درصد وام شهریه و ۵۰ درصد نیز وام تحصیلی را مجدد اضافه کرده‌ایم.»